UBS
UNITED BEET SEEDS

Odrůdy cukrové řepy UBS pro pěstitelský rok 2027

UBS – United Beet Seeds – je světová šlechtitelská a osivářská firma, která vznikla v roce 2024 fúzí osivářských sekcí pro cukrovou řepu a čekanku francouzské firmy Florimond Desprez a dánské firmy DLF Seeds A/S. V roce 2027 se pěstitelé cukrovky v České republice budou potkávat s produktovými logy MARIBO a SESVANDERHAVE čím dál méně, veškeré osivo cukrovky bude mít na krabicích označení UBS.

Co UBS nabídne pěstitelům cukrovky

UBS již dnes nabízí velmi široké portfolio klasických odrůd cukrovky a také Conviso® Smart odrůd cukrovky. V podmínkách České republiky, kde je tlak hlavní choroby listů cukrovky, patogena *Cercospora beticola*, každoročně velký, budeme nabízet především odrůdy s vysokou tolerancí k cerkosporové listové skvrnitosti řepy pod ochrannou známkou CERCOTECH®.

CERCOTECH®

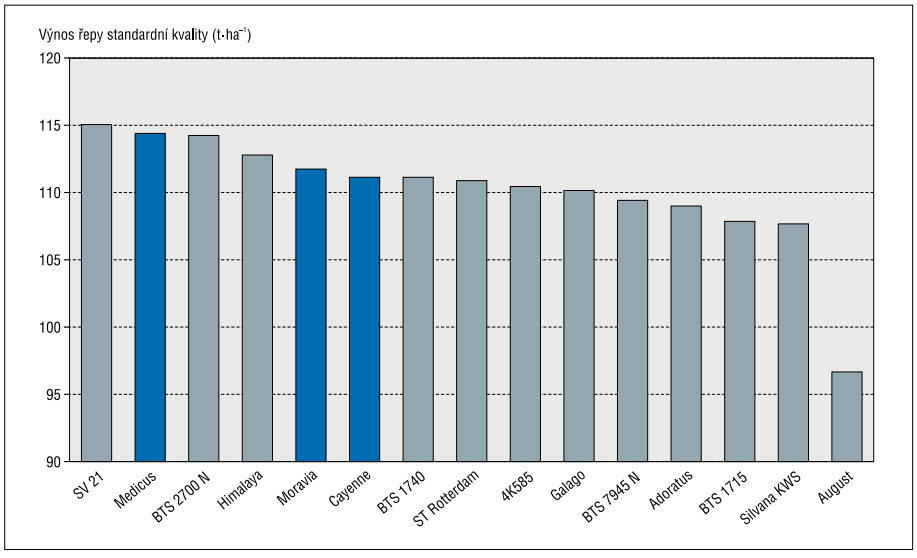
Některé z nabízených odrůd mají také zvýšenou odolnost ke spále působené patogenem *Aphanomyces cochlioides* a také vyšší toleranci k novému chorobě cukrovky SBR – syndromem nízké cukernatosti působené patogenem '*Candidatus* Arsenophonus phytopathogenicus'. V klasickém sortimentu budou nabízeny čtyři odrůdy, a to všechny v kategorii CERCOTECH®:

– **MORAVIA** je nejprodávanější klasická odrůda cukrovky v ČR v roce 2026. Jde o odrůdu N až NC typu s vysokou tolerancí k *Cercospora beticola*, s mírnou tolerancí k háďátku řepnému a padlí. Osvědčila se v praxi i pokusech už v roce 2025 – výborné výsledky měla v maloparcelkových pokusech Řepařského institutu Semčice (obr. 1.).
– **MEDICUS** je novinkou roku 2026 a jde spíše o N typ cukrovky vhodné pro časnou i pozdní sklizeň.
– **CAYENNE** je také novinka roku 2026, zaregistrovaná současně v České republice i na Slovensku už po dvou letech zkoušení. Je to odrůda normálního až výnosového typu s extrémně vysokým výnosem kořene a s ohledem na velmi zdravý chrást je vhodná pro střední až pozdní sklizeň.
– **TROLLUS** se může stát novinkou roku 2027, pokud bude odrůda zaregistrována v pokusech ÚKZÚZ. Po 1. roce registračního zkoušení má překvapivě dobré výsledky, velmi vysoký výnos kořene, slušnou cukernatost i výtěžnost. Vedle vysoké tolerance k *Cercospora beticola* je tolerantní k háďátku řepnému, spále *Aphanomyces cochlioides* a chorobě SBR (syndrom nízké cukernatosti).

V omezené míře bude zřejmě k dispozici velmi cukernatá odrůda **REGALIS** a cukernatá antinematodní odrůda **VITUS**.

Významný přerod nastal v nabídce Conviso® Smart odrůd cukrovky, kdy budou nabízeny převážně odrůdy s vysokou tolerancí k *Cercospora beticola* v kategorii CERCOTECH®. Pěstitelé v České republice již znají odrůdu **PONTIAC SMART**, která se stala v letošním roce 4. nejprodávanější odrůdou vůbec. Odrůda se vyznačuje nejen vysokou odolností ke komplexu listových chorob, ale má i vysokou toleranci k napadení háďátkem *Heterodera schachtii* a průměrnou toleranci k syndromu nízké cukernatosti (SBR). Jedná se o odrůdu univerzální, vhodnou pro všechny termíny sklizně. V případě registrace budou dále nabídnuty odrůdy **TRITON SMART** (MH7026), **TUSCA SMART** (SV3103) a **NAMIB SMART** (SV3102). Všechny tyto tři antinematodní odrůdy jsou vysoce odolné k rizománii a cerkosporové listové skvrnitosti. Jsou středně odolné ke spále *Aphanomyces cochlioides* a padlí *Erysiphe betae*. Odrůda TRITON SMART je cukernatější, ale podobně jako další dvě uvedené odrůdy, TUSCA SMART a NAMIB SMART, se jedná o univerzální typy pro všechny termíny sklizně. V omezené míře budou ještě v roce 2027 nabízeny odrůdy **OSO SMART**, **MARDUK SMART** a **SPINNER SMART**, které mají střední odolnost k *Cercospora beticola*. Tento ročník se obecně vyznačoval výrazně nižším výskytem cerkosporové listové skvrnitosti řepy (psáno v polovině září 2026), a tak řada odrůd se střední cerkotolerancí postačovala, vzhledem k průběhu ročníku, k uspokojivým výsledkům. Nicméně posledních deset let se cerkosporióza pravidelně

Obr. 1. Výnos cukrovky při standardní cukernatosti 16 % v maloparcelkových pokusech Řepařského institutu Semčice v roce 2025

vyskytovala v kalamitním měřítku. Z tohoto důvodu UBS doporučuje zejména odrůdy CERCOTECH®, které spolu s doporučenou správnou zemědělskou praxí poskytují výrazně větší výnosovou jistotu napříč jednotlivými ročníky.

Novinky ve šlechtění a vývoji UBS

Vedle již zmíněného šlechtění odrůd cukrovky s velmi vysokou tolerancí k *Cercospora beticola* s ochrannou známkou CERCOTECH® se firma UBS intenzivně věnuje vývoji a šlechtění nových odrůd s tolerancí vůči komplexu virových žloutenek cukrové řepy. Potřeba těchto odrůd stále narůstá, neboť zákazem neonikotinoidů byla nenávratně ztracena velmi účinná ochrana proti vektorům virů – mšicícm. Zdroje odolnosti vůči hlavním virům působícím žloutnutí řepy – virus žloutenky řepy (beet yellows virus, BYV), virus mírného žloutnutí řepy (beet mild yellowing virus, BMYV) a virus chlorózy řepy (beet chlorosis virus, BChV) sice existují a také již na trhu jsou odrůdy, které mají jistou odolnost vůči jednotlivým virům. V přirozených infekcích rostlin a v infikovaných mšicích (hlavním vektorem je mšice broskvoňová – *Myzus persicae*) se ovšem ve většině případů zjišťují směsné infekce viry. Vyšlechtit tedy výkonné odrůdy, které jsou tolerantní vůči této směsné infekci, není zcela jednoduché. Dochází totiž také k interakci mezi viry, a to jak v samotných mšicích, tak i v hostitelské rostlině – cukrové řepě. Proto selekce odrůd s tolerancí k jednotlivému viru nemusí v praktickém pěstování v přírodních podmínkách přinést kýžený úspěch. UBS již delší dobu ve šlechtění odrůd tolerantních k virovým žloutenkám uplatňuje komplexní přístup s cílem vyšlechtit odrůdy se stabilní tolerancí ke komplexu virových žloutenek při dobré výkonnosti a dobrých agronomických vlastnostech odrůd. Hlavním místem pro zkoušení a selekci odrůd jsou především pěstitelské oblasti Francie.

Novými chorobami cukrovky v Evropě jsou již delší dobu dvě proteobakterie – působící gumovitost kůlového kořene řepy (RTD, stolbur), '*Candidatus* Phytoplasma solani', a syndrom nízké cukernatosti (SBR), '*Candidatus* Arsenophonus phytopathogenicus'. Zatímco SBR se více vyskytuje v pěstitelských oblastech cukrovky v Německu a Švýcarsku, RTD stolbur řepy decimuje cukrovku v Srbsku, Maďarsku a Slovensku. V Rakousku se pak na cukrovce v různé intenzitě napadení vyskytují obě choroby. V souvislosti se screeningem různých genotypů odrůd a sledováním jejich odolnosti k napadení probíhá velmi detailní sledování epidemiologie chorob a dynamika a abundance vektorů – křísů. Ukazují se již nyní velmi slibné materiály, které by mohly spolu s uplatněním agrotechnických ochranných opatření udržet stabilitu a výkon při pěstování cukrovky.

Co se týče vývoje a výzkumu, v UBS nejde jen o šlechtění odrůd cukrovky, ale nedávným novým projektem je B-WISE projekt podporovaný Flanderským inovačním centrem (VLAIO).

Obr. 2. Aphanomyces cochlioides – zhojený kořen cukrovky

Obr. 3. Směsná infekce virovými žloutenkami cukrovky

Projekt B – WISE zahrnuje cíle ve šlechtění takových odrůd, které by dobře vzdorovaly suchu v konkrétním pěstitelském a agrotechnickém prostředí při efektivním využití dusíku a současně bylo dosaženo optimálního výnosu cukru. Spolu s UBS v projektu figuruje holandský zemědělský ústav (ILVO – Instuut voor Landbouw- Visserij- en Voedingsonderzoek) a univerzita ve Wageningenu.

Vít Bittner – United Beet Seeds